

การมีส่วนร่วมของผู้ชมรายการสารคดี " คนก้นคน "

นางสาวเพชรรัตน์ เวสสุวรรณ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทสาขาสถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการสื่อสารมวลชน ภาควิชาการสื่อสารมวลชน

คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2549

ISBN 974-14-1767-5

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

AUDIENCE PARTICIPATION IN DOCUMENTARY "KONKONKON "

MISS PETCHARAT VESSAWAT

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts Program in Mass communication

Department of Mass Communication

Faculty of Communication Arts

Chulalongkorn University

Academic year 2006

ISBN 974-14-1767-5

490219

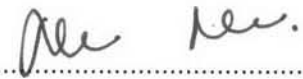
หัวข้อวิทยานิพนธ์ การมีส่วนร่วมของผู้ชมรายการสารคดี "คนค้นคน"
โดย นางสาวเพชรรัตน์ เวสสวัฒน์
ภาควิชา การสื่อสารมวลชน
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. ศิริชัย ศิริกายะ

คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยรับเป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารธุรกิจ

.....คณบดีคณะนิติศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.พีระ จิรโสภณ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(อาจารย์สุภาพร โพธิ์แก้ว)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร. ศิริชัย ศิริกายะ)

.....กรรมการ
(อาจารย์เมธา เสรีธนาวงศ์)

เพชรรัตน์ เวสสวัตน์ : การมีส่วนร่วมของผู้ชมรายการสารคดี " คนคั่นคน "

(AUDIENCE PARTICIPATION IN DOCUMENTARY " KONKONKON ")

อาจารย์ที่ปรึกษา : รศ.ดร.ศิริชัย ศิริกายะ , 135 หน้า. ISBN : 974-14-1767-5

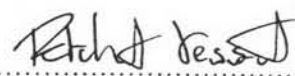
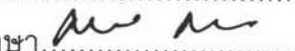
การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อเข้าใจถึงลักษณะการมีส่วนร่วมของผู้ชมรายการ รวมทั้งปัจจัยที่ทำให้ผู้ชมเกิดพฤติกรรมการเข้ามามีส่วนร่วมกับรายการ "คนคั่นคน" และเพื่อเข้าใจถึงการรับรู้ความหมายของผู้ชมที่มีต่อรายการ "คนคั่นคน" ภายใต้กรอบแนวคิดทฤษฎีการประกอบสร้าง แนวคิดรายการโทรทัศน์ตามจริง แนวคิดละครเร้าอารมณ์ แนวคิดการสื่อสารแบบการมีส่วนร่วม ทฤษฎีการตัดสินสังคมและพันธะผูกพัน และแนวคิดการเข้าใจผู้อื่นตามสภาพของผู้นั้น

ผลจากการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ชมรายการสารคดี " คนคั่นคน " นั้น มีลักษณะการมีส่วนร่วมของผู้ชมรายการแบ่งได้ 8 ระดับ คือ 1. การมีส่วนร่วมรับชมรายการเท่านั้น 2. การร่วมรับชมรายการและร่วมแสดงความคิดเห็นด้วย 3. การร่วมรับชมรายการแล้วร่วมแสดงความคิดเห็นและร่วมกิจกรรมกับทางรายการ 4. การร่วมรับชมรายการและร่วมกิจกรรมกับทางรายการ 5. การร่วมรับชมรายการและร่วมบริจาค 6. การร่วมรับชมรายการแล้วร่วมแสดงความคิดเห็นและร่วมบริจาค 7. การร่วมรับชมรายการแล้วร่วมกิจกรรมและร่วมบริจาค 8. การร่วมรับชมรายการแล้วร่วมแสดงความคิดเห็น ร่วมกิจกรรมและร่วมบริจาค

สำหรับปัจจัยที่ทำให้ผู้ชมมีส่วนร่วมกับทางรายการพบว่า การนำเสนอแนวละครเร้าอารมณ์ และประสบการณ์ส่วนตัวของผู้ชมรายการ รวมถึงการตอบสนองของผู้ผลิตรายการที่มีต่อผู้รับชมรายการนั้น ส่งผลให้การผู้ชมรายการมีส่วนร่วมต่อรายการในระดับที่แตกต่างกันออกไป นอกจากนี้พบว่า การรับรู้ความหมายของผู้ชมรายการสารคดี " คนคั่นคน " ที่มีระดับการมีส่วนร่วมบริจาค ซึ่งถือเป็นระดับสูงสุดนั้น ผู้ชมรายการจะมีลักษณะเกิดความคลั่งไคล้ตราตรึงต่อรายการ

ภาควิชา การสื่อสารมวลชน
สาขาวิชา การสื่อสารมวลชน
ปีการศึกษา 2549

ลายมือชื่อนิสิต.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

4685231328 : MAJOR Mass Communication

KEY WORD : AUDIENCE / PARTICIPATION / DOCUMENTARY / KONKONKON

PETCHARAT VESSAWAT : AUDIENCE PARTICIPATION IN DOCUMENTARY

"KONKONKON". THIS ADVISOR : ASSOC.PROF.SIRICHAIR SIRIKAYA, Ph.D.,

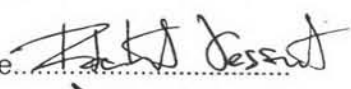
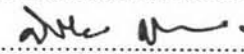
135 pp. ISBN : 974-14-1767-5

This qualitative research aims to understand the participation of the audiences in television documentary "KONKONKON". It is analyzed on the basis of the conceptual frameworks of Constructivism , Reality TV ,Melodrama, Participation Communication, Social Judgment – Involvement and Empathy.

The research shows that the participation of the audiences can be divided into 8 categories : 1. The audience who just watches the program. 2. The audience who watches and comments on the program. 3. The audience who watches, gives the opinions and the participates in the program . 4. The audience who watches and participates in the program activities. 5. The audience who watches and makes the donations. 6. The audience who watches,provides some comments and donates. 7. The audience who watches, participates in the program activities and makes the donations. 8. The audience who watches, gives the opinions, participates in the program activities and makes the donations.

There are three factors that motivate audiences' participation. Firstly, it is the presented melodrama. Secondly, the similar experience with the main character of the documentary. Thirdly, the producer's feedbacks to the audience responses to the program.

Department Mass Communication
Field of study Mass Communication
Academic year 2006

Student's signature.....
Advisor's signature.....

กิตติกรรมประกาศ

ในที่สุดวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การมีส่วนร่วมของผู้ชมรายการสารคดี คนค้นคน” ฉบับนี้ได้สำเร็จลุล่วงลงด้วยดี หลังจากการพากเพียรมาเป็นระยะเวลาานพอสมควร คงจะไม่มีวันนี้สำหรับผู้วิจัย หากขาดซึ่งความกรุณาและความช่วยเหลือจากหลายท่าน โดยเฉพาะจาก ท่านคณาจารย์ทุกท่านของผู้วิจัย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง รศ.ดร.ศิริชัย ศิริกายะ อาจารย์ที่ปรึกษา , อาจารย์สุภาพร โพธิ์แก้ว ประธานกรรมการวิทยานิพนธ์ และ อาจารย์เมธา เสรีธนาวงศ์ กรรมการวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาสละเวลาให้ข้อเสนอแนะอันสำคัญต่องานวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยจึงขอขอบพระคุณทุกท่านไว้ ณ ที่นี้ ด้วยความเคารพยกย่องอย่างสูง

นอกจากนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณแหล่งข้อมูลทุกท่าน ไม่ว่าจะเป็น คุณสุทธิพงษ์ ธรรมวุฒิ , คุณประสาน อิงคนันท์ , คุณเลิศลักษณ์ ธรรมวุฒิ และพี่น้องทีมงานบริษัท ทีวีบูรพา จำกัด ทุกท่าน ที่ได้ให้ความกรุณาต่อผู้วิจัยเป็นอย่างมากในการให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยพร้อมทั้งให้ประสบการณ์ชีวิตอันน่าประทับใจและทรงคุณค่ายิ่งในความทรงจำของผู้วิจัยในการได้รับโอกาสเข้าร่วมงานกับทางบริษัทฯ ณ ช่วงเวลาหนึ่ง รวมถึงแหล่งข้อมูลสำคัญที่จะลืมเสียมิได้คือ ผู้ชมรายการชาวสมาคมคนคอเดียวกันทุกท่าน ที่สละเวลาอันมีค่าในการให้สัมภาษณ์ข้อมูลอันเป็นประโยชน์ต่องานวิจัยในครั้งนี้ รวมทั้งเป็นกำลังใจในงานเขียนวิทยานิพนธ์มาโดยตลอด และถึงแม้งานวิจัยครั้งนี้สำเร็จจบลงแล้วก็ตาม แต่หากความสัมพันธ์และมิตรภาพที่ดีของทุกท่านนั้น จะยังคงอยู่ในใจของผู้วิจัยตลอดไป รวมถึงขอขอบคุณเพื่อนร่วมรุ่นทั้ง 11 คน ที่ต่างเป็นกำลังใจให้กันและกันมาโดยตลอด

เหนือสิ่งอื่นใด คือ ความรักและกำลังใจที่มีให้เสมอมาจากแม่ผู้เป็นที่รักยิ่งของลูก ที่ทำให้ผู้วิจัยมีแรงกระตุ้นในการเร่งเขียนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้แล้วเสร็จ และที่สุดแล้ววิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะสำเร็จลงไม่ได้ หากขาดพระพรของแม่พระและพระเป็นเจ้าที่ทรงเมตตาประทานความปรีชาญาณและความอดทนให้ลูกได้ผ่านการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาและสำเร็จการศึกษาในคณะที่ลูกใฝ่ฝัน ณ มหาวิทยาลัยอันทรงเกียรติแห่งนี้

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ซ
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่	
1. บทนำ.....	1
ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
ปัญหาที่วิจัย.....	8
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	8
ข้อสันนิษฐานของการวิจัย.....	8
ขอบเขตของการวิจัย.....	9
นิยามคำศัพท์.....	10
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	11
2. แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	12
ทฤษฎีการประกอบสร้าง.....	12
แนวคิดโทรทัศน์ตามจริง.....	14
แนวคิดละครเร้าอารมณ์.....	16
แนวคิดการสื่อสารแบบการมีส่วนร่วม.....	18
ทฤษฎีการตัดสินใจจากสิ่งคมและพันธะผูกพัน.....	21
แนวคิดการเข้าใจผู้อื่นตามสภาพของผู้นั้น.....	22
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	24
3. ระเบียบวิธีวิจัย.....	26
แหล่งข้อมูล.....	26

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	สารบัญ (ต่อ)	ช หน้า
3	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	29
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	31
	วิธีการนำเสนอ.....	31
4.	การประกอบสร้างความหมายของรายการ.....	33
	ความเป็นมาของรายการ.....	33
	แนวคิดของรายการ.....	34
	การวิเคราะห์บทบาทและเนื้อหาของรายการ.....	36
	การประกอบสร้างความหมายของรายการที่ทำให้ผู้ชมมีส่วนร่วมกับการ.....	43
5.	ลักษณะการมีส่วนร่วมของผู้ชมรายการสารคดี "คนค้นคน".....	56
6.	สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ.....	102
	สรุปผลการวิจัย.....	102
	ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต.....	105
	รายการอ้างอิง.....	106
	ภาคผนวก.....	108
	ประวัติของผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	135

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
ตารางที่ 4.1 การวิเคราะห์เนื้อหารายการและลักษณะตัวละครรายการ "คนค้นคน".....	38
ตารางที่ 4.2 ตอนรายการที่ประสบความสำเร็จในยอดเงินบริจาคของผู้ชมรายการ.....	41
ตารางที่ 5.1 ลักษณะการมีส่วนร่วมของผู้ชมรายการสารคดี "คนค้นคน".....	60

ภาพประกอบ	หน้า
1. แผนภาพแสดงความคิดเห็นจากสื่อมวลชนที่มีต่อรายการ“คนค้นคน”.....	109
2. แผนภาพจดหมายร่วมแสดงความคิดเห็นของผู้ชมรายการ.....	113
3. แผนภาพไปรษณียบัตรร่วมแสดงความคิดเห็นของผู้ชมรายการ.....	117
4. แผนภาพจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ร่วมแสดงความคิดเห็น.....	123
5. ประมวลภาพการมีส่วนร่วมกิจกรรมของผู้ชมรายการ “ คนค้นคน ”.....	125
งานครบรอบ 1 ขวบปี “ คนค้นคน ” ณ ศูนย์ประชุมแห่งชาติสิริกิติ์	
6. ประมวลภาพการมีส่วนร่วมกิจกรรมของผู้ชมรายการ “ คนค้นคน ”.....	126
งานรวมพลคนคอเดียวกัน ณ สวนหลวง ร.9	
7. ประมวลภาพการมีส่วนร่วมกิจกรรมของผู้ชมรายการ “ คนค้นคน ”.....	129
ไปเยี่ยม บ้านโฮมฮัก ของมูลนิธิสุธาสิณี น้อยอินทร์ จ.ยโสธร	
8. ภาพเบื้องหลังการถ่ายทำรายการ “ คนค้นคน ”	130
9. ภาพรับรางวัลสื่อมวลชนดีเด่น ประเภทรายการโทรทัศน์ ประจำปี 2546.....	131
สถาบัน สื่อมวลชนคาทอลิกแห่งประเทศไทย	
10. ภาพรับรางวัลโทรทัศน์ทองคำ ประเภทรายการส่งเสริมความรู้ดีเด่น.....	132
และประเภทผู้ดำเนินรายการดีเด่น ประจำปี 2546	